

Агуулга

Аймгийн эдийн засаг нийгмийн байдал

I.	Хүн ам, нийгмийн статистик үзүүлэлт.....	
1.	Эрүүл мэнд	2
2.	Хөдөлмөр эрхлэлт.....	6
o	Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд.....	6
3.	Нийгмийн халамж, даатгал	8
4.	Гэмт хэрэг.....	10
II.	Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт.....	
1.	Мөнгө, зээл үнэт цаасны зах зээл	12
2.	Үнэ	13
o	Хэрэглээний үнийн индекс.....	13
o	ХАА-н бүтээгдэхүүний үнэ.....	20
III.	Эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт.....	
1.	Хөдөө аж ахуй	21
IV.	Байгаль орчны статистикийн үзүүлэлт.....	
1.	Цаг уур, агаарын бохирдол.....	26

...албан ёсны статистикийн мэдээллийг ашиглах, хэвлэн нийтлэхдээ уг мэдээллийг гаргасан байгууллагын нэрийг заавал заах...

/Монгол Улсын Статистикийн тухай хуулиас.../

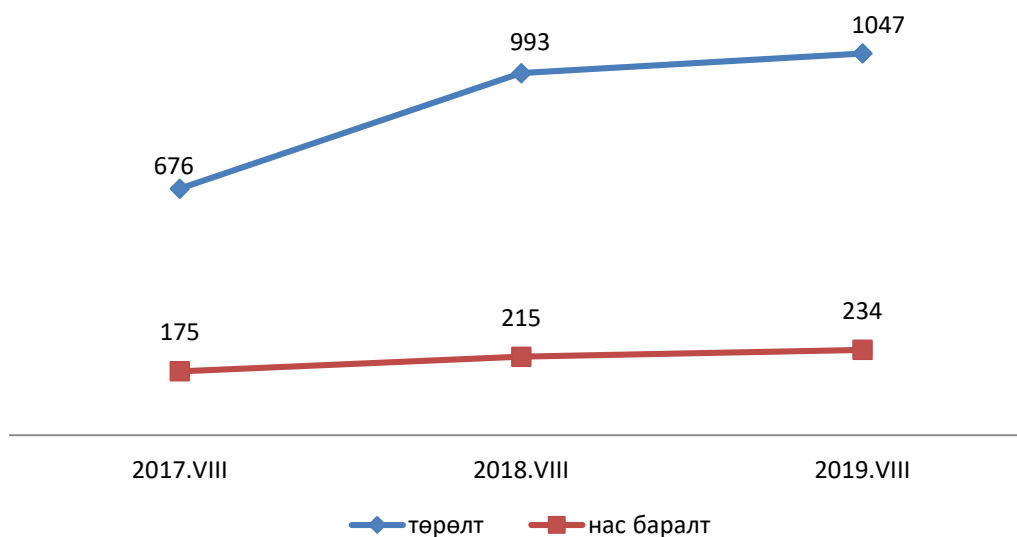
Эрүүл мэнд

Өмнөговь аймгийн төрөлт, нас баралтын үзүүлэлтүүд,
эхний 8 сарын байдлаар

Сумдын нэр	Төрөлт		2019/2018	Нас баралт		2019/2018
	2018.VIII	2019.VIII	%	2018.VIII	2019.VIII	%
Баяндалай	25	24	96.0	3	13	433.3
Баян-Овоо	24	27	112.5	6	6	100.0
Булган	31	30	96.8	4	5	125.0
Гурвантэс	50	62	124.0	17	15	88.2
Мандал-Овоо	20	17	85.0	8	5	62.5
Манлай	26	37	142.3	10	12	120.0
Номгон	36	37	102.8	15	11	73.3
Ноён	13	17	130.8	4	6	150.0
Сэврэй	29	22	75.9	5	12	240.0
Ханбогд	101	101	100.0	21	24	114.3
Ханхонгор	19	18	94.7	5	12	240.0
Хүрмэн	18	22	122.2	8	4	50.0
Цогт-Овоо	29	27	93.1	9	5	55.6
Цогтцэций	139	139	100.0	19	24	126.3
Даланзадгад	433	467	107.9	81	80	98.8
Дүн	993	1047	105.4	215	234	108.8

2019 оны эхний 8 сарын байдлаар аймгийн хэмжээгээр 1047 эх амаржиж, 234 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеэс төрөлт 5.4 хувиар өсч, нас баралт 8.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн хэмжээний төрөлт, нас баралтын үзүүлэлтүүд, оноор

Эрүүл мэндийн байгууллагын зарим үзүүлэлт

Үзүүлэлт	2017.VIII	2018.VIII	2019.VIII	2019/2018
Амаржсан эхийн тоо	676	993	1047	105.4
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	678	1003	1051	104.8
Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо				
0-1 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	11	16	23	143.8
1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	4	1	3	300.0

Эх сурвалж: Аймгийн ЭМГ-ын мэдээ

Аймгийн хэмжээнд оны эхний 8 сарын байдлаар 0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл 23 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 43.8 хувиар өсч, 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 3 гарсан байна.

Аймгийн эмнэлгүүдийн тусламж үйлчилгээ (сумдаар)

Сумдын нэр	Нийт үзлэгийн тоо		2019/2018	урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн тоо		2019/2018
	2018.VIII	2019.VIII	%	2018.VIII	2019.VIII	%
Баяндалай	5698	4428	77.7	1641	932	56.8
Баян-Овоо	2261	2950	130.5	893	1237	138.5
Булган	2279	2039	89.5	674	665	98.7
Гурвантэс	4773	4347	91.1	2059	1270	61.7
Мандал-Овоо	3486	4363	386.0	1085	1519	140.0
Манлай	2653	4973	187.4	1104	1768	160.1
Номгон	2929	4549	155.3	1290	1840	142.6
Ноён	9722	10171	104.6	5255	6045	115.0
Сэврэй	1861	2904	156.0	466	855	183.5
Ханбогд	8733	12153	139.2	1670	3519	210.7
Ханхонгор	4010	3939	98.2	2117	2113	99.8
Хүрмэн	2346	3337	142.2	483	1088	225.3
Цогт-Овоо	3405	3421	100.5	1365	1420	104.0
Цогтцэций	8489	10128	119.3	2374	746	31.4
Даланзадгад	138446	159337	115.1	44627	52572	117.8
Дүн	201091	233039	115.9	67103	77589	115.6

Эх сурвалж: Аймгийн ЭМГ-ын мэдээ

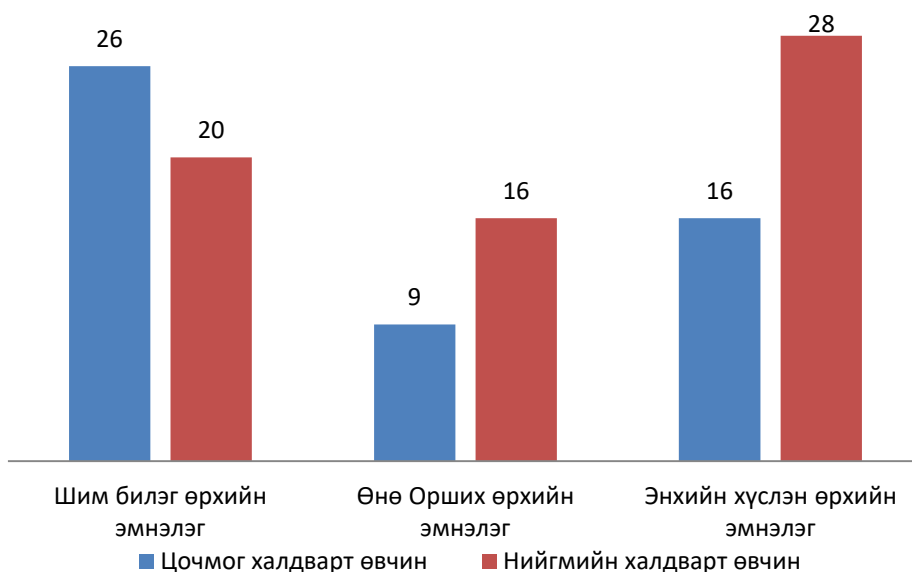
Өмнөговь аймагт үйл ажиллагаа явуулж буй эмнэлгүүд нь 2019 оны эхний 08 сарын байдлаар 233039 эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 15.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний 33.3 хувийг урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээ эзэлж байна.

Даланзадгад сумын өрхийн эмнэлгүүдийн 2019 оны эхний 8 сарын мэдээлэл

Үзүүлэлт		Шим билэг	Өнө Орших	Энхийн хүслэн	
Бүгд үзлэгийн тоо		16795	8667	15001	
Цочмог халдварт өвчин	Бүгд	26	9	16	
	Үүнээс	Халдварт шар	1	1	
		Улаан бурхан			
		Мэнин			
		Сепсис			
		Саа			
		Салхинцэцэг	11	2	6
		Гахай хавдар	3		2
		Мөөгөнцөр			
		Гар, хөл.амны өвчин	1	1	2
Бусад	10	5	6		
Нийгмийн халдварт өвчин	Бүгд	20	16	28	
	Үүнээс	Сүрьеэ	4	1	
		Бруцеллөз			
		тэмбүү	7	5	15
		Трихомониаз	5	6	3
		Заг хүйтэн	4	4	10
Бусад					
Нийт		46	25	44	

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Даланзадгад суманд үйл ажиллагаа явуулж буй өрхийн эмнэлгүүдийн нийт үзлэгийн 21.4 хувийг Өнө-Орших эмнэлэг, 41.5 хувийг Шим билэг өрхийн эмнэлэг, Энхийн хүслэн өрхийн эмнэлэг 37.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Халдварт өвчний мэдээ, сумдаар

№	Сумын нэр	Урьд оны мөн үе	Бүгд	Зонхилон тохиолдож буй халдварт өвчин				2019/2018
				Гепатит	Салхин цэцэг	гар хөл амны өвчин	Бүсад	%
1	Баяндалай	4	2				2	50.0
2	Баян-Овоо	5	2		1		1	40.0
3	Булган	3	2				2	66.7
4	Гурвантэс	10	3		1		2	30.0
5	Мандал-Овоо	2	7		4		3	350.0
6	Манлай	4	4				4	100.0
7	Номгон	8	6				6	75.0
8	Ноён	3	1	1				
9	Сэврэй	3	2				2	66.7
10	Ханбогд	61	58		15		43	95.1
11	Ханхонгор	7	6		1		5	85.7
12	Хүрмэн	6	3				3	50.0
13	Цогт-Овоо	7	2				2	28.6
14	Цогтцэций	59	11		5		6	18.6
15	Даланзадгад	267	146	1	21	1	123	54.7
	Дүн	449	255	2	48	1	204	56.8

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Аймгийн хэмжээнд нийт халдварт өвчин 255 гарсаны 18,8 хувийг хурц халдварт өвчин эзэлж байгаа бөгөөд сумдаар авч үзвэл Ханбогд, Цогтцэций, Даланзадгад суманд өндөр үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн хэмжээнд гарсан хурц халдварт өвчний мэдээ, сарын байдлаар

Сумдын нэр	Хурц халдварт өвчин		2019/2018	Үүнээс:		2019/2018
	2018.VIII	2019.VIII	%	Салхин цэцэг		%
				2018.VIII	2019.VIII	
Баяндалай	2	2	100.0	1		0.0
Баян-Овоо	1	1			1	0.0
Булган						0.0
Гурвантэс	5	1	20.0	2	1	0.0
Мандал-Овоо		9			4	0.0
Манлай	1	2	200.0			0.0
Номгон	5	4	80.0			0.0
Ноён	3	2	66.7	2		0.0
Сэврэй		2				0.0
Ханбогд	44	24	54.5	38	15	5.7
Ханхонгор	3	3	100.0		1	0.0
Хүрмэн	5	1	20.0	5		0.0
Цогт-Овоо	4	1	25.0	4		0.0
Цогтцэций	48	14	29.2	24	5	1.2
Даланзадгад	158	140	88.6	107	24	25.7
Дүн	279	206	73.8	183	51	93.3

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэд

Хөдөлмөр

2019 оны 08 дугаар сарын байдлаар аймгийн хөдөлмөрийн захад бүртгэлтэй ажил идэвхтэй эрж байгаа 642 иргэн байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 85 хүнээр буюу 14.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

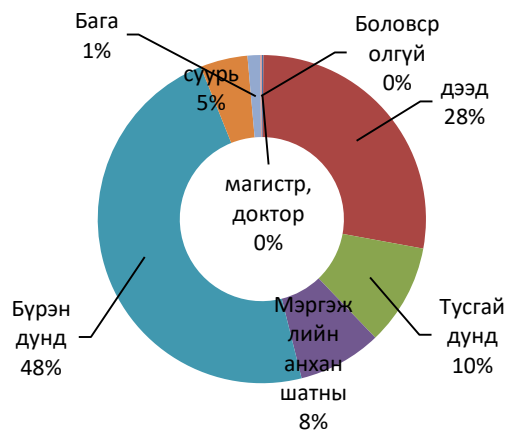
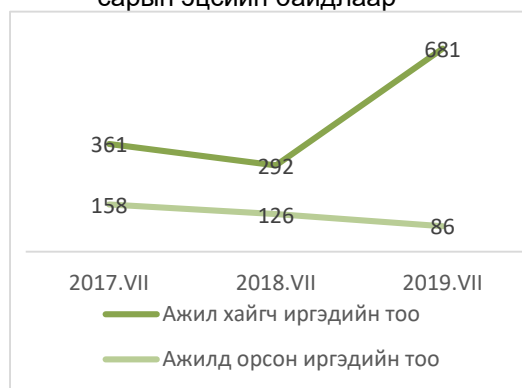
Тайлант сард 203 хүн шинээр бүртгэгдэж, бүртгэлээс 245 хүн хасагдаж, 107 иргэн ажилд орсон байна.

Ажил хайгч иргэдийн мэдээ, 8 сарын байдлаар

№	Сумдын нэр	Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд			Тайлант сар	Бүгдээс: Боловсролоор									
		8 сар		Үүнээс		Нэмэгдсэн	Тайлант сард бүртгэлээ	Ажилд орсон	Боловсролгүй	Бага	суурь	Бүрэн дунд	Мэргэжлийн анхан шатны	Тусгай лийл дээд	магистр, доктор
		Тайлант сарын эхэнл	Тайлант сарын эцэст												
1	Баяндалай	10	9	4	0	0	1	0	0	0	5	2	0	2	0
2	Баян-Овоо	23	29	10	19	5	2	0	0	3	13	8	3	2	0
3	Булган	6	8	0	2	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0
4	Гурвантэс	11	12	7	1	0	0	0	0	2	5	3	2	0	0
5	Даланзадгад	311	322	149	68	70	24	1	7	5	176	5	11	116	1
6	Мандал-Овоо	5	6	3	1	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0
7	Манлай	8	7	2	2	3	2	0	0	0	0	2	2	3	0
8	Номгон	15	13	3	1	3	0	0	0	2	3	5	3	0	0
9	Ноён	3	3	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0
10	Сэврэй	20	10	5	4	14	2	0	0	0	3	5	2	0	0
11	Ханбогд	95	61	20	9	43	6	0	0	5	37	0	9	10	0
12	Ханхонгор	16	14	9	3	5	1	0	0	0	7	5	1	1	0
13	Хүрмэн	1	4	3	4	1	1	0	0	0	4	0	0	0	0
14	Цогт-Овоо	6	5	3	0	0	0	0	0	1	1	1	2	0	0
15	Цогтцэций	151	139	53	89	101	68	0	1	10	48	12	24	44	0
16	ДҮН	681	642	271	203	245	107	1	8	30	307	53	64	178	1

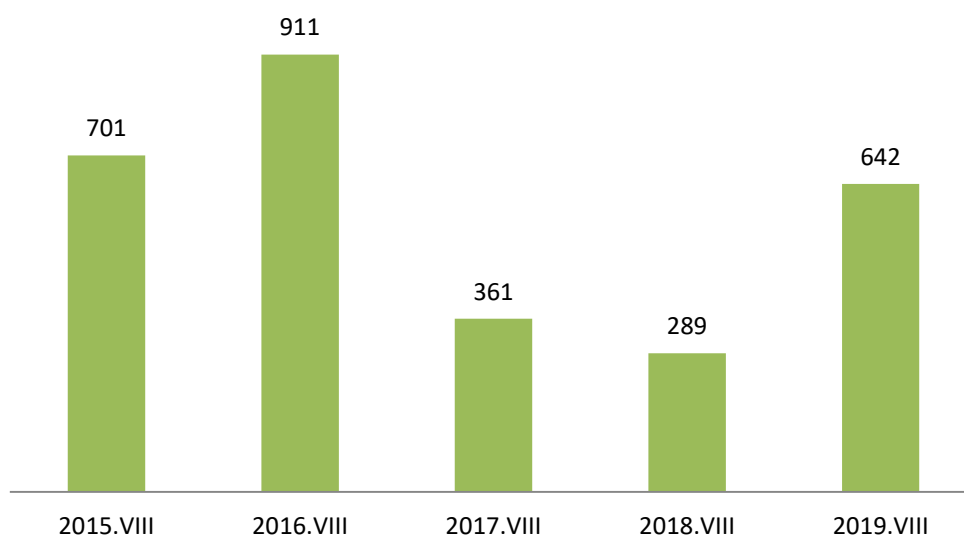
Эх сурвалж: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын мэдээ

Шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд орсон иргэд, жил бүрийн сарын эцсийн байдлаар

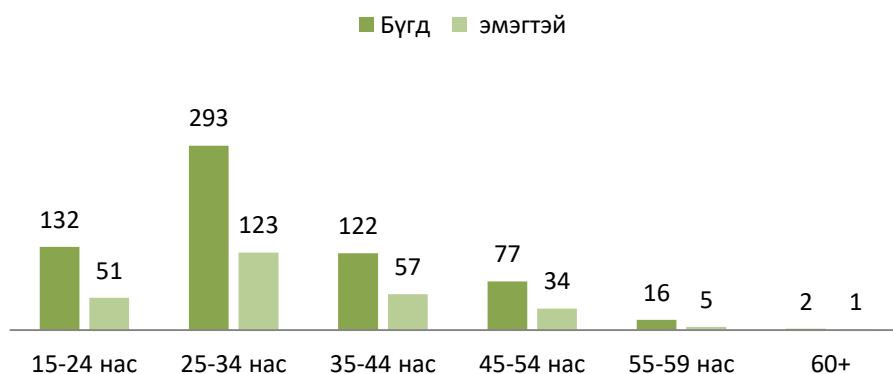
Ажил хайгч иргэд, боловсролын түвшингээр, 2019 оны 8 сар, хувиар

Ажил хайгч иргэд, жил бүрийн 8 сарын эцсийн байдлаар

2019 оны эхний 8 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 642 ажил хайгч иргэдийн 42.2 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

Ажил хайгч иргэд, насны ангиллаар, 2019 оны 8 сар

Ажил хайгч иргэдийг насны байдлаар авч үзэхэд 15-24 насны иргэд 20.6 хувь, 25-34 насны иргэд 45.6 хувь, 35-44 насны иргэд 19 хувь, 45-54 насны иргэд 12 хувь, 55-59 насны иргэд 2.5 хувь 60-аас дээш насны иргэд 0.3 хувийг тус тус эзэлжээ.

Нийгмийн даатгалын үйлчилгээ

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2019 оны эхний 8 сард 28992.0 сая төгрөг төвлөрч, төлөвлөгөөний биелэлт 125 хувьтай байна. Харин нийгмийн сайн дурын даатгуулагчийн тоо 3570 байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 276 хүнээр буюу 7.7 хувиар буурсан

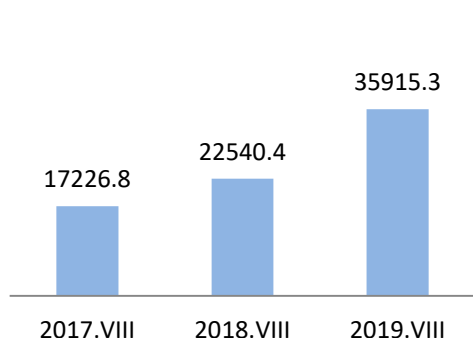
байна.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сайн дураар даатгуулагчийн тоо, сумдаар (мянган .төгрөг)

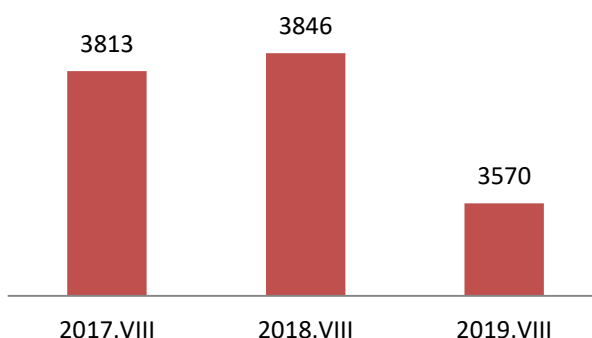
Сумын нэр	НДШ-ийн орлого			Үүнээс: Тэтгэврийн орлого		Сайн дураар даатгуулагчийн тоо
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Олговол зохих	Олгосон	
Баяндалай	200,670.4	195,114.9	97.2	801,611.2	801,611.2	136
Баян-Овоо	279,388.5	334,081.8	119.6	575,495.6	575,495.6	140
Булган	168,708.7	182,258.9	108.0	728,632.2	728,632.2	114
Гурвантэс	1,193,196.7	1,464,193.8	122.7	1,454,923.5	1,454,923.5	269
Мандал-Овоо	161,548.8	163,897.6	101.5	587,801.1	587,801.1	77
Манлай	400,336.7	328,132.4	82.0	832,514.7	832,514.7	236
Номгон	260,787.6	258,742.7	99.2	899,828.2	899,828.2	179
Ноён	355,106.3	451,611.6	127.2	446,702.0	446,702.0	75
Сэврэй	195,623.6	183,379.1	93.7	718,399.0	718,399.0	141
Ханбогд	4,041,137.2	5,282,904.8	130.7	1,198,800.4	1,198,800.4	268
Ханхонгор	193,456.0	184,088.6	95.2	825,446.1	825,446.1	149
Хүрмэн	183,790.8	193,007.4	105.0	588,455.3	588,455.3	87
Цогт-Овоо	192,013.1	188,097.5	98.0	549,282.4	549,282.4	156
Цогтцэций	7,716,072.9	10,979,630.8	142.3	1,192,705.7	1,192,705.7	276
Даланзадгад	7,648,476.6	8,602,909.4	112.5	9,416,407.4	9,416,407.4	1267
Дүн	23,190,313.9	28,992,051.3	125.0	20,817,004.8	20,817,004.8	3570

Эх сурвалж: Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээ

Нийгмийн даатгалын орлого, сая төгрөгөөр, оноор

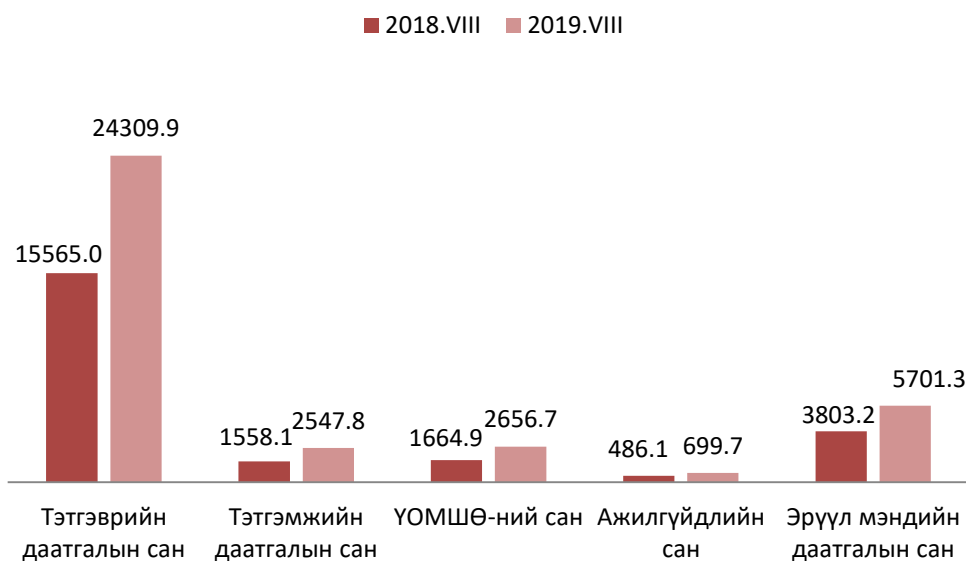

Сайн дурын даатгуулагчийн тоо, оноор

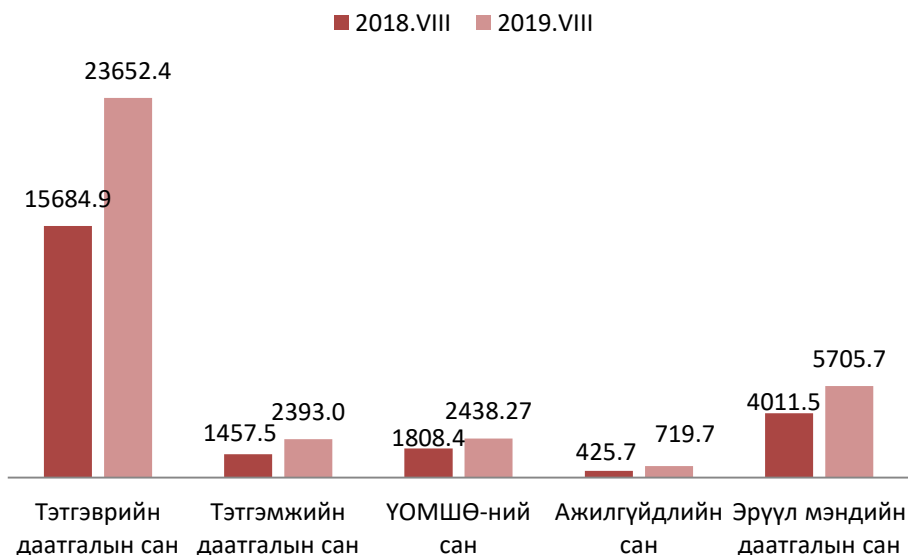
Нийгмийн даатгалын орлогын 67.7 хувийг тэтгэврийн даатгалын сан, 7.1 хувийг тэтгэмжийн даатгалын сан, 7.4 хувийг ҮОМШӨ-ний даатгалын сан, 1.9 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сан, 15.9 хувийг эрүүл мэндийн даатгалын санг тус тус бүрдүүлсэн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, төрлөөр, сая.төгрөг
(оны эхний 8 сарын байдлаар)

Нийгмийн даатгалын зарлагын 67.8 хувийг тэтгэврийн даатгалын сан, 6.9 хувийг тэтгэмжийн даатгалын сан, 7.0 хувийг ҮОМШӨ-ний даатгалын сан, 2.1 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сан, 16.3 хувийг эрүүл мэндийн даатгалын сангуудад тус тус зарцуулсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, төрлөөр, сая.төгрөг
(оны эхний 8 сарын байдлаар)

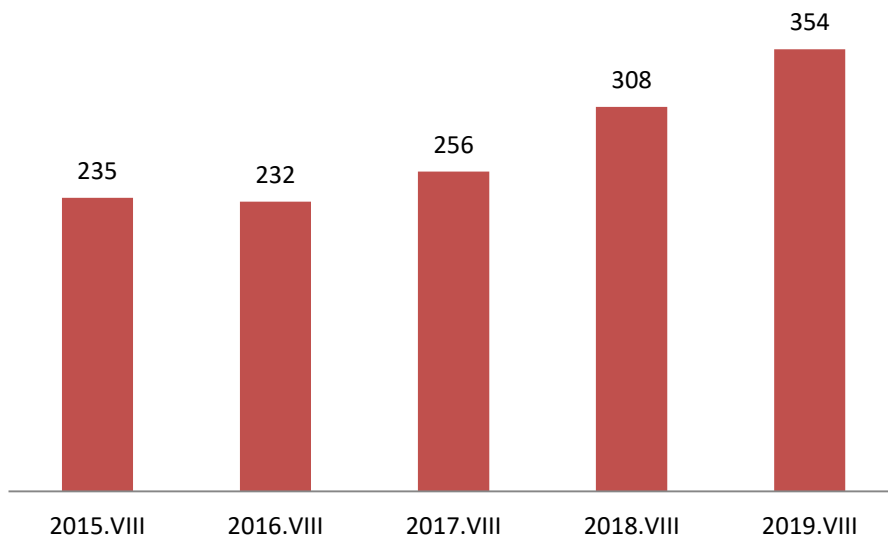

Гэмт хэрэг

2019 оны эхний 8 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд гэмт хэрэг 354 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 35 хэргээр буюу 10.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэргийн тоо, оноор

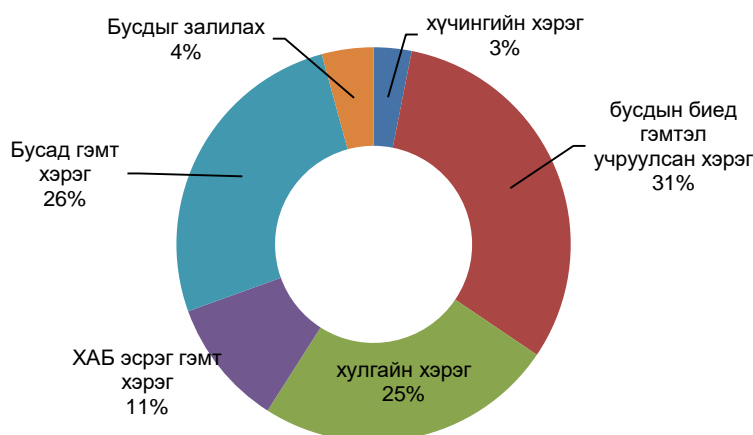

Өмнөговь аймгийн сумдад 2019 оны эхний 8 сард үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил

Бүх хэрэг	Үүнээс:																	
	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг		Танхайрах		Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг		Хулгайлах				Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих		Залилах		Бусад хэрэг			
							өмчийн		малын									
2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Баяндалай	4	5					2	1					1	3			1	1
Баян-Овоо	10	8		1			2		1		2		3	3	1	1	1	3
Булган	8	5					4	4	1		2	1			1			
Гурвантэс	28	28	1	1			12	14	3	2			1		1		10	11
Мандал-Овоо	1	2						1					1					1
Манлай	4	17		1			3	3		10				2			1	1
Номгон	4	7					2	5					1				1	2
Ноён	3	1						1					3					
Сэврэй	5	2					4	1		1								1
Ханбогд	93	92	4	4	1		24	20	12	20		1	11	14	8	5	33	28
Ханхонгор	10	15		1			6	6		2	3	1	1	2		1		2
Хүрмэн	4	6	1				2	2		1				1			1	2
Цогт-Овоо	10	7					4	1	2	2		3	4	1				
Цогтцэций	58	69	4	1	1	1	20	22	10	12		4	3	3	7	5	13	21
Даланзадгад	77	90	3	2	1		35	30	17	26		1	6	8	8	2	7	21
ДҮН	319	354	13	11	3	1	120	111	46	76	7	11	35	37	26	14	69	93

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэрэг төрлөөр, эзлэх хувиар

Оны эхний 8 сарын байдлаар захиргааны зөрчлийн мэдээллээр саатуулагдсан хүний тоо 912 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 723 хүнээр буюу 482.5 хувиар өссөн, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулсан жолооч 420 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 88 хүнээр буюу 17.3 хувь, баривчлагдсан хүний тоо 125 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 66 хүнээр буюу 34,5 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зөрчлийн тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан хүний тоо 13802 болж өмнөх оны мөн үеэс 14745 хүнээр буюу 51,6 хувиар, торгуулийн хэмжээ 39,6 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Захиргааны зөрчлийн мэдээлэл, оноор

№	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2017.VIII	2018.VIII	2019.VIII	2019/2018 %
1	Саатуулагдсан хүн	тоо	374	189	912	482.5
2	Баривчлагдсан хүн	тоо	119	191	125	65.4
3	Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасагдсан жолооч	тоо	502	508	420	82.7
4	Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан	Хүн	14302	28547	13802	48.3
		Сая.төгрөг	833.1	1257.9	759.4	60.4

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

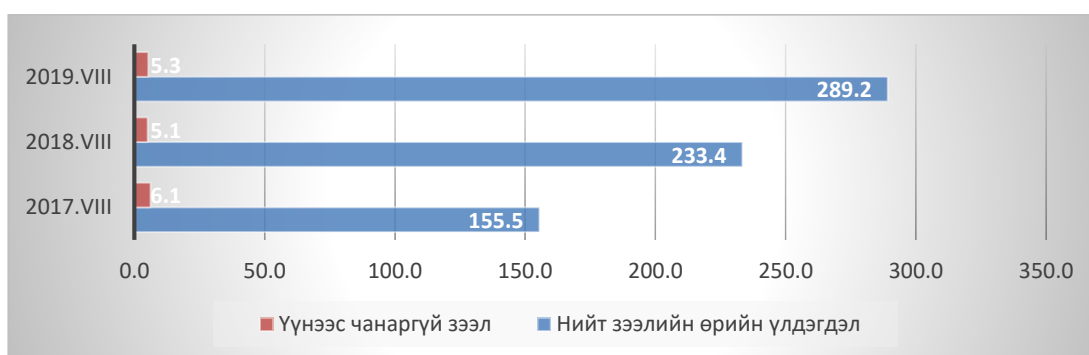

Банк мөнгө зээл - Bank money loan

Өмнөговь аймагт 8 банкны 7 салбар, 49 тооцооны төв, 4 тооцооны касс, нийт банкны 60 нэгж банк, санхүүгийн үйл ажиллагаа явуулж, түүнд 387 ажилтан ажиллаж байна.

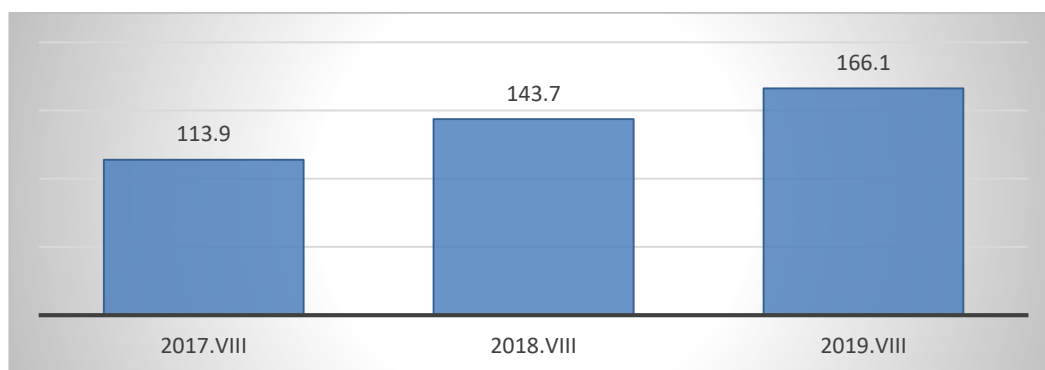
Аймаг дахь банкны салбарын нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2019 оны 07 дугаар сарын эцэст 289.2 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх сараас 7.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 2.6 хувиар, өнгөрсөн оны мөн үеэс 55.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 23.9 хувиар тус тус өссөн байна. Чанаргүйд ангилагдсан зээлийн өрийн үлдэгдэл 5.3 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх сараас 0.4 тэрбум төгрөг буюу 8.1 хувиар, өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 4.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа банкуудын нийт зээлийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөгөөр (оноор)

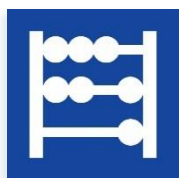

Мөнгөн хадгаламжийн үлдэгдэл 166.2 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх сараас 3.2 тэрбум төгрөг буюу 1.9 хувиар, өнгөрсөн оны мөн үеэс 22.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 15.6 хувиар тус тус өссөн байна. Нийт харилцах дансны үлдэгдэл 171.5 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх сараас 2.6 тэрбум төгрөгөөр буюу 1.5 хувиар, өнгөрсөн оны мөн үеэс 39.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 30.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Аймгийн банкуудын нийт хадгаламжийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөгөөр (оноор)

Өмнөговь аймгийн хэмжээнд ПОС, ПОБ терминал машин 1,059 ширхэг, АТМ, БМОМашин 58 ширхэг, давхардсан дүнгээр мобайл банк хэрэглэгчдийн тоо 37,213 интернэт банк хэрэглэгчдийн тоо 37,354, картаар үйлчлэгч иргэн 996, байгууллага 199 байна. Аймаг дахь банкуудын нэгжид нийт давхардсан тоогоор 144,195 иргэн, хуулийн этгээдийн харилцах данс, 77,845 иргэн, хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламжийн данс тус тус байршиж, нийт 32,474 иргэн, хуулийн этгээд зээлийн үлдэгдэлтэй байна.

Үнэ

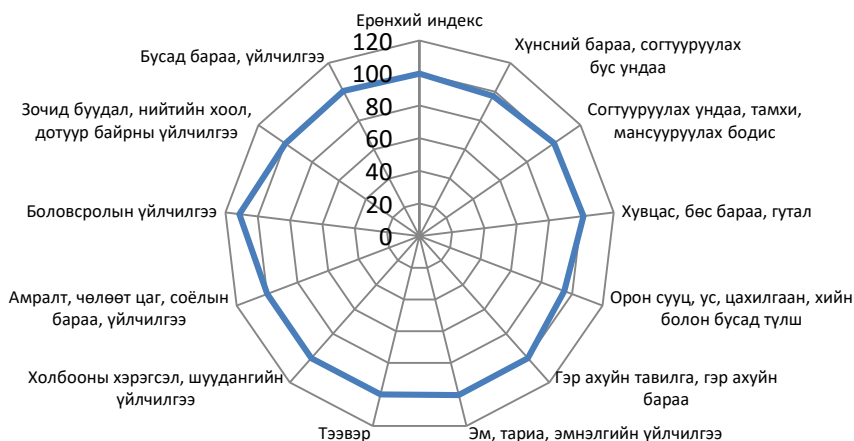
Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Өмнөговь аймгийн хэрэглээний үнийн индекс

Барааны бүлгээр	2019-VIII 2018-VIII	2019-VIII 2018-XII	2019-VIII 2019-VII
Ерөнхий индекс	102.3	101.5	99.6
01.Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	98.2	104.3	97.0
02.Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	109.4	103.8	100.2
03. Хувцас, бөс бараа, гутал	103.3	100.5	101.3
04.Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад тулш	108.8	100.6	95.0
05.Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	101.8	100	100.2
06. Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	103.9	98	100.4
07.Тээвэр	102.4	99.4	100.0
08.Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	99.4	100.0	100.0
09.Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	99.6	99.8	100.0
10.Боловсролын үйлчилгээ	111.4	111.4	111.4
11.Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	102.1	100.0	100.0
12.Бусад бараа, үйлчилгээ	101.8	102.2	100.6

Хэрэглээний үнийн индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сумдын үнийн мэдээлэл (дундаж үнэ, төгрөгөөр)

№	Бүтээгдэхүүний нэр	Гурвантэс	Манлай	Номгон	Ханбогд	Ханхонгор	Цогтцэций
	01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО						
	04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ						
1	Гурил, дээд зэрэг Алтан тариа ХК, савласан	1800	1850	2000	1800	1850	1567
2	Гурил, 1-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1533	1933.33	1833	1466	1716	1250
3	Гурил, 2-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1333	1500	1400	1300	1300	1200
4	Гоймон, гадаад Макбур, 450 гр	3400	2050	1800	1666	1650	1566
5	Гоймон, дотоод Алтан тариа ХК, нарийн, туузан	866.6	1066.66 7	700	1000	1133	983.33
6	Талх, аймгийн үйлдвэрийн , ш	1100	1500	1333	1533	1300	1166
7	Жигнэмэг, "Юбилейные" , 150-180 гр ,цайны, ОХУ	1200	1433.33	1400	1900	1500	1466
8	Цагаан будаа, задгай, кг, БНХАУ	2400	2500	2666	2766	2650	2600
9	Шар будаа, задгай, кг, БНХАУ	2666.6	3950	3233	3200	2850	2600
10	Төмс, дотоод, кг	1200	1500	4000	1233	1500	1466
11	Лууван, кг, БНХАУ	1300	2000	3000	1600		1933
12	Сонгино, кг, БНХАУ	1500	1833.33	2000	1766	1900	1933
13	Өргөст хэмх, 720 гр, "Cucumber" шилтэй, дарсан, Вьетнам	2533.3		4800	5833	2500	2100
14	Алаг салат, 630 гр, савласан, "Газар шим" ХК	2600	3866.66 7	3533	3833	2500	3450
15	Сармис, 1 булцуу, БНХАУ	700	500	500	466	550	
16	Цэвэр ус, гэр хороолол, 40 л	80	120	80	80	80	80
17	Хог хаягдал, гэр хорооллын 1 өрхийн , сард	3000	3500	3000	3000	3000	3000
18	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт, / 100-150 квт хэрэглээг авах/	132.4	98	125	160	113.25	125
19	Бензин, А-80, 1 литр	1960	1820	1860	1940		1860
20	Бензин, А-92, 1 литр	2010	1920	1980	2060		1990
21	Дизелийн түлш, 1 литр	2490	2400	2230	2540		2200

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг алтан тариан гурилын үнэ, (сумдаар, 8 дугаар сард, төгрөгөөр)

Гол нэрийн барааны үнэ, зэргэлдээх аймгуудаар

№	НЭРТӨРӨЛ	Өмнөговь	Дорноговь	Өвөрхангай	Дундговь
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
1	Гурил, дээд зэрэг	1566.7	1433.3	1516.7	1800
2	Гурил, 1-р зэрэг	1350	1133.3	1233.3	1200
3	Гурил, 2-р зэрэг	1200	900	1066.7	1066.7
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК, туузан	1100	783.3	850	833.3
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, ш	1216.7	1433.3	1116.7	1100
6	Гурилан боов, 0.5кг	2250	2066.6	1600	2466.7
7	Жигнэмэг, Юбилейные	1216.7	1233.3	1166.7	1266.7
8	Цагаан будаа, задгай, кг	2333.3	2266.7	2300	2316.7
9	Шар будаа, задгай, кг,	3140	3166.7	3500	3100
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
10	Хонины мах, кг	8000	8500	7500	8500
11	Үхрийн мах, кг	7500	9166.7	10000	
12	Адууны мах, кг	7500	9000		
13	Ямааны мах	7500	7500		8000
14	Дотор мах, цувдай, цусгүй	2500	3000	2000	2000
15	Хиам, чанасан, 1кг	10500	8100	8500	9800
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ					
16	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	500	516.7	500	470
17	Ампциллин, 500 мг, 10ш	1850	1766.7	1000	1450
18	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	383	370	400	360
19	Хлорфенамен, Монос	1300	1286.7	1266.7	1217
20	Пенициллин, тариагаар, 1 сая		366.7	400	450
21	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1583	1550	1500	1300
04.2.1 ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
22	Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	4500	4500	3300	4466.7
23	Цемент, 1 уут, БНХАУ	12000	9500	11500	11333.3
24	Вакуум цонхны 1м.кв-ын үнэ, 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	87500	80000	95000	102500
25	Хадаас, 100 гр, 70 мм	334.4	466.7	330	400
26	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	200000	195000	140000	62500
04.3.4 ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДСОН БУСАД ЗАРДАЛ					
27	Халаалт, 1м2	334.4	385	660	500
04.4.1 СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДЛУУД					
28	Орон сууцны цахилгаан, 1 кВт	119.7	102.9	121.3	102.9
29	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт	99.9	122.7	143.1	122.6
04.4.2 ХАТУУ ТҮЛШ					
30	Түлшний мод, шуудайгаар	3500	5000	5000	3250
31	Нүүрс, 1 шуудай, 40 кг	1500	7000	4000	
07.2.2 ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
32	Бензин, А-80, 1 литр	1850	1,810	1820	1810
33	Бензин, А-92, 1 литр	1960	1,910	1890	1920
34	Дизелийн түлш, 1 литр	2490	2,460	2460	2320
07.3.2 АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
35	Хот доторх таксины хөлс, 1 км	2500	700	2000	1000
36	УБ-АЙМГИЙН төвийн таксины хөлс, нэг талдаа	22900	18300	21400	8800

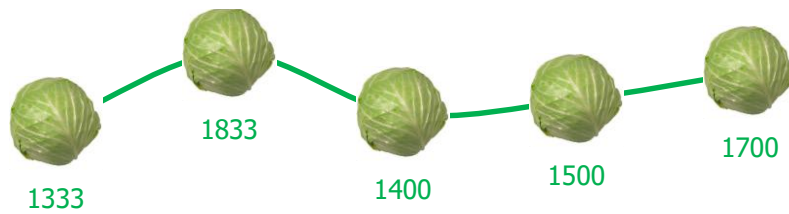
Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2015-2019 оны 8-р сарын байдлаар

Төмс

	2015.VIII	2016.VIII	2017.VIII	2018.VIII	2019.VIII
🥔 Төмс	1400	1033	900	1567.00	1800

2015.VIII 2016.VIII 2017.VIII 2018.VIII 2019.VIII

1433

1500

1400

1233

1450

2015.VIII

2016.VIII

2017.VIII

2018.VIII

2019.VIII

	2015.VIII	2016.VIII	2017.VIII	2018.VIII	2019.VIII
🧅 Сонгино	1233	1633	1233	1300	1733.3

Хүнсний гол нэрийн бараа, бүтээгдэхүүний дундаж үнэ,
2019 оны 8-р сарын 28-ний байдлаар, аймгаар

Аймаг	1-р зэргийн гурил, кг			Хонины мах, кг			Үхрийн мах,кг			Ямааны мах,кг		
	VII.14	VIII.21	VIII.28	VII.14	VIII.21	VIII.28	VII.14	VIII.21	VIII.28	VII.14	VIII.21	VIII.28
Нэр												
БӨ	1146	1147	1147	6833	7000	7000	6666	7000	7000	6500		6000
ГО	1300	1300		7000	6500			9000		6300	6000	
ЗА	1500	1400	1500	9000	9000	7500	9500	9500	8500	7500	8000	7000
УВ	1200	1200	1200	8000	8000	8000	8000	8000	8000	6000	6000	6000
ХО	1400	1400	1400	8000	8000	8000	9000	9000	9000	7000	7000	7000
АР	1216	1216	1216	8000	8000	8000	11000	11000	10833			
БХ	1200	1200	1200	7000	7000	7000	9000	9000	9000	6000	6000	6500
БУ	1400	1400	1700	8500	9000	8500	11250	11000	11500			
ОР	1150	1150	1150	8500	8500	8167	10000	10000	9333	8000	8000	7500
ӨВ	1200	1200	1200	7500	7500	7500		11000	10000			
ХӨ	1300	1300	1300	9000	9000	9000	12000	12000	12000	8500	8500	8500
ГС	1100	1100	1100	8000	8000	8000	10000	10000	10000	7000	7000	7000
ДА	1110	1190	1190	8933	8833	8000	9167	9333	8867	8250	8500	8000
ДО	1075	1050	1050	8167	8500	7833	12250	13000	12667	7500	7500	7167
ДУ	1200	1200	1200	8000	8500	7500				8000	8000	7500
ӨМ	1350	1350	1430	7750	7750	7500				7250	7250	7000
СЭ	1100	1200	1200	7800	7800	7800	8800	8800	8800	6800	6800	6800
ТӨ	1200	1200	1200	9500	9500	8500	11000	1100	10000	8500	8500	8000
ДД	1200	1200	1200	8667	8500	9000	10167	10000	11000	8167	8000	8500
СҮ	1317	1317	1333	8500	8500	8000	10000	1000	10000	7500	8000	7500
ХЭ	1400	1400	1400	11000	11000	11000	13000	13000	13000	10000	10000	10000

Нэр	Элсэн чихэр, кг			Цагаан будаа			Сүү, л		
	VII.14	VIII.21	VIII.28	VII.14	VIII.21	VIII.28	VII.14	VIII.21	VIII.28
БӨ	2200	2200	2200	2500	2500	2500	1600	1600	1600
ГО	2500	2500		2500	2500		2000	2000	
ЗА	2000	2000	2000	2300	2200	2300	1500	1500	2000
УВ	2300	2300	2300	2400	2400	2400	1066	1200	1233
ХО	2200	2200	2200	2400	2400	2400	1000	1000	1000
АР	1933	1933	1933	2433	2433	2433	2000	2000	2000
БХ	2000	2000	2000	2200	2200	2200	2000	2000	2000
БУ	2000	2000	2000	2500	2500	2500	1000	1000	1000
ОР	1800	1800	1800	2233	2233	2233	1000	1000	1000
ӨВ	2000	2000	2000	2200	2200	2200	2000	2000	2000
ХӨ	1900	1900	1900	2300	2300	2300	1500	1500	1500
ГС	1700	1700	1650	2383	2383	2375	1400	1200	1400
ДА	2200	2200	2200	2400	2400	2400	967	967	967
ДО	1900	1900	1900	2267	2267	2267	1500	1500	1500
ДУ	1930	2000	2000	2280	2280	2280	2500	2500	2500
ӨМ	2000	2000	2000	2333	2333	2333	2500	2500	2500
СЭ	2000	2000	2000	2300	2300	2300	1000	1000	1000
ТӨ	1800	1800	1800	2400	2400	2400	1000	1000	1000
ДД	2100	2100	2100	2300	2300	2300	866.6	900	900
СҮ	1917	1917	1917	2350	2350	2283	1100	1100	1000
ХЭ	2200	2200	2200	2300	2300	2300	1500	1000	1000

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Ноолуурын үнэ, 2019 оны 08 -р сарын 07-28-нийг хүртэлх байдлаар,
аймгаар

Аймаг		Ноолуур, кг							
		Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор
№	Нэр	VIII.7		VIII.14		VIII.21		VIII.28	
1	АР	-	-	-	-	-	-	-	-
2	БӨ	75000	75000	75000	75000	71000	71000	69000	69000
3	БХ	-	-	-	-	-	-	-	-
4	БУ	70000	70000	60000	60000	60000	60000	-	-
5	ГО	80000	80000	80000	80000	82000	82000	-	-
6	ДО	70000	70000	70000	70000	70000	70000	70000	70000
7	ДД	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000
8	ДУ	-	-	-	-	-	-	-	-
9	ЗА	80000	80000	78000	78000	78000	78000	-	-
10	ӨВ	85000	85000	81000	82000	78000	78000	78000	78000
11	ӨМ	83000	83000	82000	82000	82000	82000	73000	72000
12	СҮ	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000	50000
13	СЭ	-	-	-	-	-	-	-	-
14	ТӨ	-	-	-	-	-	-	-	-
15	УВ	-	-	-	-	-	-	-	-
16	ХО	82000	78000	82000	78000	82000	78000	82000	78000
17	ХӨ	80000	80000	80000	80000	70000	70000	70000	70000
18	ХЭ	-	-	-	-	-	-	-	-
19	ДА	-	-	-	-	-	-	-	-
20	УБ*	-	-	-	-	-	-	-	-
21	ОР	80000	80000	80000	80000	80000	80000	80000	80000
22	ГС								

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээний мэдээ (мянган.төгрөг)

Үзүүлэлтүүд	2017.VIII	2018.VIII	2019.VIII	2019/2018 %
Даланзадгад сумын бараа гүйлгээ	1289450.9	3559102.0	3265014.0	91.7
Үүнээс Хүнсний	389978.2	1452481.0	1979786.0	136.3
Согтуурах ундаатай	224850.0	828110.0	300306.0	36.3
Нийтийн хоол	171830.0	586600.0	61410.0	10.5
Сумдын бараа гүйлгээ	2090930.2	2937112.6	3001877.2	102.2
Үүнээс Хүнсний бараа гүйлгээ	1632487.4	2403678.4	2425638	100.9
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүрийн тоо	166	178	155	87.1
Орон нутгийн архины үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт	92677.7	191064.5	12900.0	6.8
Бараа гүйлгээ дүн	3473058.8	6687279.1	6279791.2	93.9

Эх сурвалж: Захиргааны статистик мэдээ

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээ 6279.8 сая төгрөгт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.1 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Гол нэрийн барааны нөөцийн мэдээ

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	Тайлант сарын нөөцийн үлдэгдэл
Мах махан бүтээгдэхүүн	тонн	7.4
Үүнээс малын мах	тонн	5.9
Гурил	тонн	36.8
Үүнээс 2-р гурил	тонн	6.6
Цагаан будаа	тонн	79.9
Шар будаа	тонн	10.1
Гоймон	тонн	7.9
Жигнэмэг	тонн	6.7
Нарийн боов	тонн	9.4
Элсэн чихэр	тонн	5.2
Ёотон	тонн	6.1
Хатуу чихэр	тонн	7.8
Үүнээс чөмөгтэй чихэр	тонн	4.7
Зөөлөн чихэр	тонн	5
Архи	л	13.1
Ногоон цай	тонн	3.8
Төмс	тонн	4.8
Хүнсний ногоо	тонн	41.5
Хүлээн авагчийн зай	мян.ш	4.4
Гар нүүрийн саван	мян.ш	10.9
Аж ахуйн саван	мян.ш	8.5
Дүнсэн тамхи	тонн	2.9
Янжуур	мян.х	2904.3
Шүдэнз	мян.х	6.8
Лаа	тонн	2.9
Хөвөн	тонн	3.9
Бризент	метр	312
Гэрийн эсгий	метр	5950
Хөвөн бөс бараа	метр	8120
Даалимба	метр	1515
Ямбуу	метр	3124
Торго	метр	4371
Угаалгын нунтаг	тонн	9.3
Давс	тонн	7.5
Ургамлын тос	мян,л	7.7
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүр	тоо	158

Эх сурвалж: Захиргааны статистик мэдээ

Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнэ

Малын үнэ		2018.VIII /төгрөг/	2019.VIII /төгрөг/	2019
				2018
Нас гүйцсэн	Ат	1181250	1340000	113.4
	Ингэ	625000	1000000	160.0
Өсвөр насны	Эр шилбэ	433333	825000	190.4
Нас гүйцсэн	Соёолон үрээ	821667	907142	110.4
	Соёолон гүү	550000	766667	139.4
Өсвөр насны	Шүдлэн үрээ	583333	816667	140.0
	Шүдлэн байдас	500000	650000	130.0
Нас гүйцсэн	Эр хонь	150116	186000	123.9
	Эм хонь	125555	149545	119.1
Өсвөр насны	Эр төлөг	100333	106250	105.9
Нас гүйцсэн	Эр ямаа	114250	145000	126.9
	Эм ямаа	92142	123000	133.5
ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн				
Тэмээний мах		5083	4900	96.4
Ингэний сүү		2000	2250	112.5
Богийн сүү		3000	2333	77.8
Өндөг		440	430	97.7
Ноос ноолуур, арьс шир				
Цагаан ноолуур		75000	87500	116.7
Бор ноолуур		65000	82500	126.9
Адууны дэл		5750	3500	60.9
Адууны сүүл		7500	5000	66.7
Тэмээний шир		0	0	*
Адууны шир		5000	0	0.0
Хониний нэхий		1333	500	37.5
Ямааны арьс		600	300	50.0
Хүнсний ногоо				
Сонгино		2200	2125	96.6
Сармис		5500	12500	227.3
Өргөст хэмх		4020	6000	149.3
Улаан лооль		7000	5500	78.6
Боодолтой өвс		7833	9750	124.5

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Хөдөө аж ахуй-Agriculture

Аймгийн хэмжээнд оны эхний төллөвөл зохих 1174.4 мянган хээлтэгчийн 63.8 хувь нь буюу 748.8 мянган хээлтэгч төллөж, гарсан төл 99.8 хувь бойжиж байна. Урьд оны энэ үеийн мал төллөлтөөс 346.8 мянган толгой мал буюу 86.3 хувиар өссөн байна.

	Төллөсөн хээлтэгч						Гарсан төл					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	50495	458	677	326	11530	37504	51489	458	677	326	11611	38417
Баян-Овоо	44169	996	1149	234	14310	27480	44486	996	1149	234	14399	27708
Булган	55427	964	614	474	19783	33592	55427	964	614	474	19783	33592
Гурвантэс	51499	806	427	68	2885	47313	53783	806	427	68	3042	49440
Мандал-Овоо	64530	3994	1182	351	22960	36043	64530	3994	1182	351	22960	36043
Манлай	58331	2241	1243	295	24226	30326	58363	2241	1243	295	24248	30336
Номгон	75847	1252	824	394	15214	58163	75847	1252	824	394	15214	58163
Ноён	28912	819	178	18	3399	24498	28912	819	178	18	3399	24498
Сэврэй	38621	772	699	277	7174	29699	38915	772	699	278	7215	29951
Ханбогд	32489	3820	534	354	11967	15814	32489	3820	534	354	11967	15814
Ханхонгор	76850	1206	552	273	26304	48515	77266	1206	552	273	26590	48645
Хүрмэн	47019	1319	709	143	12050	32798	47019	1319	709	143	12050	32798
Цогт-Овоо	51350	2009	750	154	17768	30669	51518	2009	750	154	17882	30723
Цогтцэций	33162	338	280	356	13430	18758	33275	338	280	356	13430	18871
Даланзадгад	40137	457	427	340	10927	27986	40211	457	427	340	10951	28036
Дүн	748838	21451	10245	4057	213927	499158	753530	21451	10245	4058	214741	503035

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

	Хорогдсон төл						Бойжсон төл					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баяндалай	100	-	-	-	-	100	51389	458	677	326	11611	38317
Баяновоо	-	-	-	-	-	-	44486	996	1149	234	14399	27708
Булган	415	4	-	-	110	301	55012	960	614	474	19673	33291
Гурвантэс	9	5	-	-	4	-	53774	801	427	68	3038	49440
Мандал-Овоо	-	-	-	-	-	-	64530	3994	1182	351	22960	36043
Манлай	550	17	20	1	235	277	57813	2224	1223	294	24013	30059
Номгон	1	1	-	-	-	-	75846	1251	824	394	15214	58163
Ноён	-	-	-	-	-	-	28912	819	178	18	3399	24498
Сэврэй	209	3	4	-	-	202	38706	769	695	278	7215	29749
Ханбогд	-	-	-	-	-	0	32489	3820	534	354	11967	15814
Ханхонгор	260	-	-	-	-	260	77006	1206	552	273	26590	48385
Хүрмэн	2	-	-	-	-	2	47017	1319	709	143	12050	32796
Цогтовоо	114	7	-	-	2	105	51404	2002	750	154	17880	30618
Цогтцэций	76	-	-	-	12	64	33199	338	280	356	13418	18807
Даланзадгад	-	-	-	-	-	-	40211	457	427	340	10951	28036
Дүн	1736	37	24	1	363	1311	751794	21414	10221	4057	214378	501724

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Мал төллөлт				
Малын төрлөөр			Хувь	
	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2019 он төллөсөн	Төллөлтийн хувь	2019 2018
Ингэ	21996	21451	41.4	97.5
Гүү	9176	10245	31.7	111.6
Үнээ	4225	4057	37.4	96.0
Эм хонь	140336	213927	74.8	152.4
Эм ямаа	226313	499158	62.9	220.6
Бүгд	402046	748838	63.8	186.3

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Мал төллөлтийг сумдаар үзүүлбэл				
	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2019 төллөсөн	Үүнээс	
			Төллөлтийн хувь	2019 2018
Баяндалай	12944	50495	61.9	390.1
Баян-Овоо	16348	44169	67.1	270.2
Булган	50438	55427	64.3	109.9
Гурвантэс	14075	51499	57.6	365.9
Мандал-Овоо	46042	64530	75.7	140.2
Манлай	50623	58331	68.1	115.2
Номгон	25317	75847	60.5	299.6
Ноён	2970	28912	54.1	973.5
Сэврэй	21516	38621	53.6	179.5
Ханбогд	17366	32489	43.4	187.1
Ханхонгор	37665	76850	70.1	204.0
Хүрмэн	18946	47019	69.3	248.2
Цогт-Овоо	40172	51350	81.6	127.8
Цогтцэций	25142	33162	53.5	131.9
Даланзадгад	22482	40137	76.9	178.5
ДҮН	402046	748838	63.8	186.3

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

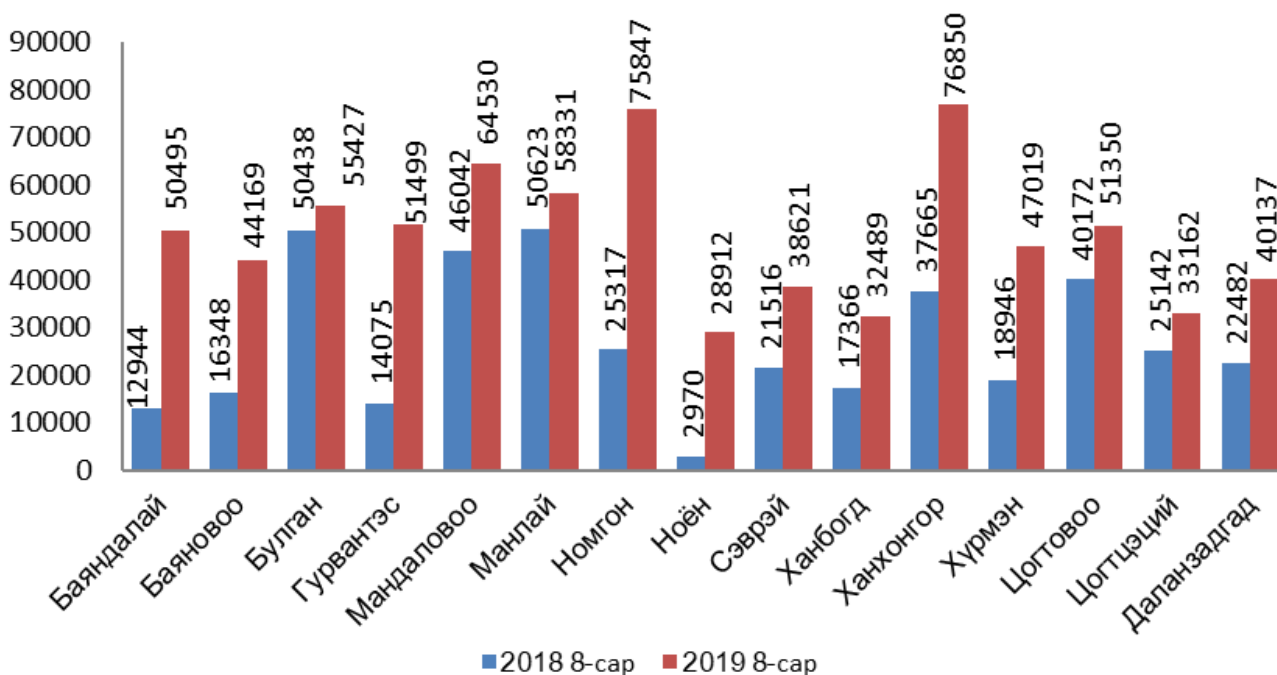
Төл бойжилт төлийн төрлөөр

	Урьд оны Энэ үеийн бойжсон төл	2019		Хувь	2019 2018
		Хорогдсон	Бойжиж байгаа		
Ботго	21912	37	21414	99.8	97.7
Унага	8962	24	10221	99.8	114.0
Тугал	4184	1	4057	100.0	97.0
Хурга	138283	363	214378	99.8	155.0
Ишиг	216441	1311	501724	99.7	231.8
Бүгд	389782	1736	751794	99.8	192.9

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

2019 оны 8 сарын байдлаар төл бойжилт 99.8 хувьтай байна. Төллөлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 15 суман дээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Мал төллөлт /сумдаар/

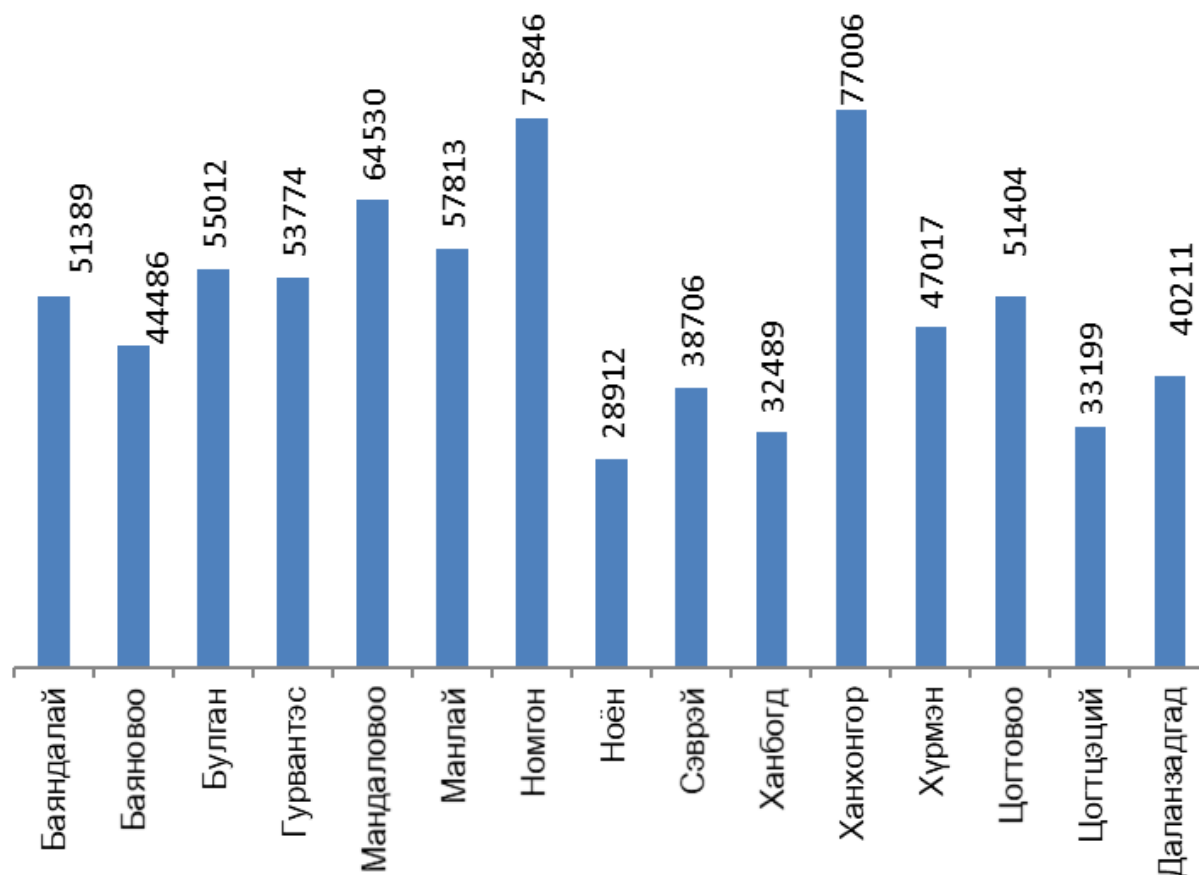

Төл бойжилт сумдаар үзүүлбэл

	Урьд оны энэ үеийн бойжсон төл	2019			2019 2018
		Хорогдсон	Бойжиж байгаа	Бойжилтын хувь	
Баяндалай	12942	100	51389	99.8	397.1
Баян-Овоо	16245	-	44486	100.0	273.8
Булган	49326	415	55012	99.3	111.5
Гурвантэс	13895	9	53774	100.0	387.0
Мандал-Овоо	46042	-	64530	100.0	140.2
Манлай	50661	550	57813	99.1	114.1
Номгон	25317	1	75846	100.0	299.6
Ноён	2970	-	28912	100.0	973.5
Сэврэй	20829	209	38706	99.5	185.8
Ханбогд	17366	-	32489	100.0	187.1
Ханхонгор	34036	260	77006	99.7	226.2
Хүрмэн	15371	2	47017	100.0	305.9
Цогт-Овоо	38983	114	51404	99.8	131.9
Цогтцэций	24493	76	33199	99.8	135.5
Даланзадгад	21306	-	40211	100.0	188.7
ДҮН	389782	1736	751794		

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Төл бойжилт / Сумдаар/

2019 оны 8 сарын байдлаар нийт 748838 мал төллөж, 753530 төл гарч, 1736 төл хорогдож, 751794 төл мал бойжиж байна.

Том малын зүй бус хорогдол

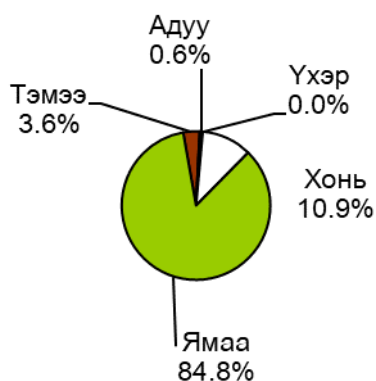
2019 оны 08 сарын байдлаар том малын зүй бус хорогдол 6070 гарсан байна. Өнгөрсөн оноос хорогдсон мал 35022 толгойгоор буурсан үзүүлэлттэй байна.

	Хорогдсон том мал						Үүнээс: өвчнөөр					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	851	5	1	-	71	774	-	-	-	-	-	-
Баяновоо	14	1	-	-	10	3	1	1	-	-	-	-
Булган	689	8	1	1	139	540	13	-	-	-	5	8
Гурвантэс	527	6	2	2	29	488	-	-	-	-	-	-
Мандал-Овоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Манлай	540	99	13	1	61	366	-	-	-	-	-	-
Номгон	83	3	-	-	10	70	-	-	-	-	-	-
Ноён	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Сэврэй	1511	10	17	1	95	1388	1	1	-	-	-	-
Ханбогд	251	55	-	-	-	196	-	-	-	-	-	-
Ханхонгор	807	-	-	-	121	686	-	-	-	-	-	-
Хүрмэн	298	27	-	1	45	225	46	1	-	-	20	25
Цогтовоо	158	-	-	-	-	158	-	-	-	-	-	-
Цогтцэций	124	-	-	-	-	124	-	-	-	-	-	-
Даланзадгад	202	3	-	-	82	117	2	-	-	-	-	2
Дүн	6070	217	34	6	663	5150	63	3	-	-	25	35

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ				
Малын төрөл	2018 оны хорогдол	2019 оны хорогдол	ОЭ малд эзлэх %	2019/2018
Тэмээ	175	217	0.142	124.0
Адуу	649	34	0.035	5.2
Үхэр	489	6	0.022	1.2
Хонь	5315	663	0.105	12.5
Ямаа	34464	5150	0.304	14.9
БҮГД	41092	6070	0.234	14.8

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Малын төрөл	Хорогдлыг сумдаар үзүүлбэл			
	2018 оны хорогдол	2019 оны хорогдол	ОЭ малд эзлэх %	2019/2018
Баяндалай	2986	851	0.5	28.50
Баяновоо	2305	14	0.0	0.61
Булган	1496	689	0.3	46.06
Гурвантэс	6485	527	0.3	8.13
Мандал-Овоо	53	-	0.0	0.00
Манлай	588	540	0.3	91.84
Номгон	6468	83	0.0	1.28
Ноён	3173	15	0.0	0.47
Сэврэй	2140	1511	0.9	70.61
Ханбогд	1474	251	0.2	17.03
Ханхонгор	4269	807	0.3	18.90
Хүрмэн	6414	298	0.2	4.65
Цогтовоо	261	158	0.1	60.54
Цогтцэций	1003	124	0.1	12.36
Даланзадгад	1977	202	0.2	10.22
Дүн	41092	6070	0.2	14.77

Хураасан ургац /тонн/

Сум/дүүрэг	Төмс	Хүнсний ногоо	байцаа	лууван	шар манжин	улаан манжин	сонгино	сармис
Даланзадгад	10.1	8.26	0.86	0.6	0.98		0.9	0.2
Баяндалай								
Баян-Овоо	6	6.55					0.4	
Булган								
Гурвантэс	0.3	1.2						
Мандал-Овоо								
Манлай								
Ноён		0.52		0.05	0.08	0.03	0.06	
Номгон	8.9	15.1		0.6	2.3	1.2	2.7	
Сэврэй								
Ханбогд	2	0.94		0.05			0.05	
Ханхонгор								
Хүрмэн								
Цогт-Овоо								
Цогтцэций		0.9					0.1	
	27.3	33.47	0.86	1.3	3.36	1.23	4.21	0.2

Сум/дүүрэг	өргөст хэмх	улаан лооль	тарвас	амтат гуа	хулуу	бусад	Тэжээлийн ургамал
Даланзадгад	3.62	0.6	0.5				
Баяндалай							
Баян-Овоо	5.9		0.25				
Булган							
Гурвантэс	1	0.1	0.05	0.05			
Мандал-Овоо							
Манлай							
Ноён	0.09	0.08	0.05			0.08	
Номгон	3.8	1	1.3	0.9	0.8	0.5	8
Сэврэй							
Ханбогд	0.12	0.12	0.5	0.05	0.05		
Ханхонгор							
Хүрмэн							
Цогт-Овоо							
Цогтцэций	0.5	0.1	0.2				
	15.03	2	2.85	1	0.85	0.58	8

Аймгийн хэмжээнд 8-дугаар сарын байдлаар нийт 27.3 тонн төмс, 33.47 тонн хүнсний ногоо, 8 тонн тэжээлийн ургамал хураан авсан байна.

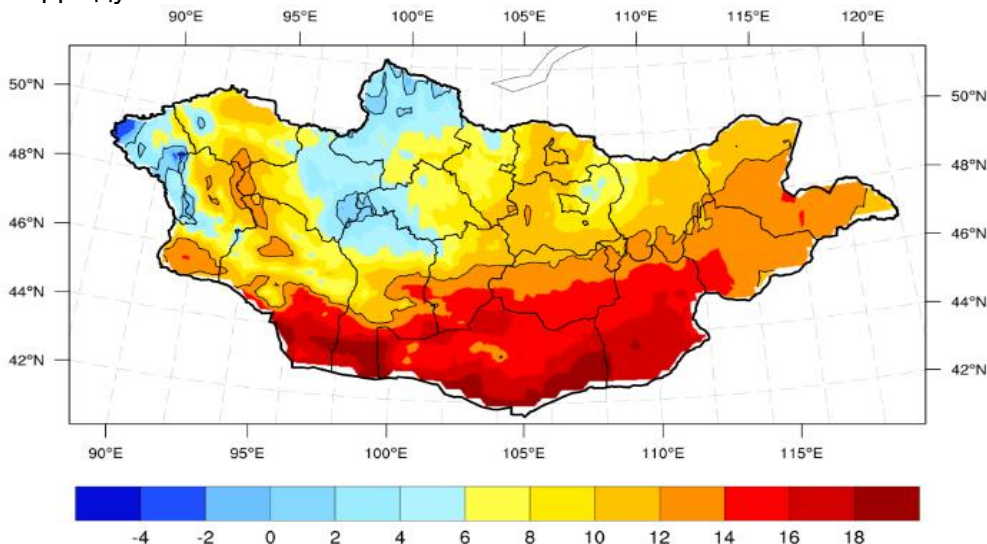

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Даланзадгад сумын 2019 оны 08 дугаар сарын агаарын дундаж температур 20.8°C байв. Энэ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад 2.0°C-аар дулаан, өмнөх оноос 0.1°C-аар дулаан байлаа. Сарын агаарын үнэмлэхүй их температур 32.5°C, үнэмлэхүй бага температур нь 9.5°C байсан байна. Харьцангуй чийгийн дундаж 40%, салхины дундаж хурд 3.5 м/сек, үнэмлэхүй их хурд 20 м/сек байв. Энэ сард 17.7 мм хур тунадас орсон байна.

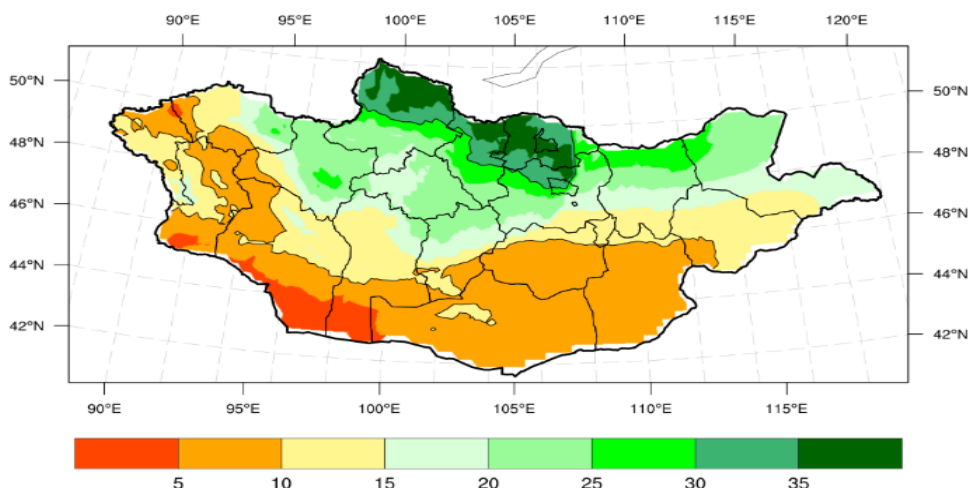
2019 ОНЫ 09 ДҮГЭЭР САРЫН ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН ТӨЛӨВ

Агаарын температурын сарын дундаж нь нутгийн өмнөд хэсгээр 14-19 градус дулаан буюу бүх нутгаар ОЖД-с дулаан байна.

Нэг болон хоёрдугаар арав хоногийн эхний хагаст ихэнх нутгаар шөнөдөө 9-14 градус, өдөртөө 23-28 градус дулаан байна. Харин нэгдүгээр арав хоногийн сүүлчээр сэрүүсч шөнөдөө 5-10 градус, өдөртөө 18-23 градус дулаан байна. Хоёрдугаар арав хоногийн сүүлийн хагаст сэрүүснэ. Гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэс хүйтэрч шөнөдөө 1-6 градус, өдөртөө 11-16 градус дулаан байна. Бусад хугацаанд ихэнх нутгаар шөнөдөө 6-11 градус, өдөртөө 19-24 градус дулаан байна.

Энэ сард нийт нутгаар дунджаас бага хур тунадас орох төлөвтэй.

Хоёрдугаар арав хоногийн дунд, гуравдугаар арав хоногийн эхэн ба сүүлчээр зарим газраар хур тунадас орох төлөвтэй.

Салхи нэгдүгээр арав хоногийн сүүлч, хоёрдугаар арав хоногийн дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн дунд үе болон сүүлчээр зарим газраар 14-16 м/с, нэгдүгээр арав хоногийн дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн эхээр ихэнх нутгаар 16-18 м/с хүртэл ширүүсч шороон шуурга шуурна.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН 2019-2020 ОНЫ ӨВӨЛ, ХАВРЫН

БЭЛЧЭЭРИЙН ДААЦ БАГТААМЖЫН МЭДЭЭ

Монгол улсын Засгийн газрын 286 дугаар тогтоолын дагуу жил бүрийн 8 дугаар сард сум, баг тус бүрээр Бэлчээрийн төлөв байдлын ажиглалт хийгддэг ба энэ жилийн судалгааг үндэслэн Ус цаг уур, орчны судалгаа, мэдээллийн хүрээлэнд 2019-2020 оны өвөл, хаврын бэлчээрийн даацыг баг бүрийн бэлчээрийн ургац, малын тоо, бэлчээрийн талбайн хэмжээ, бэлчээр ашиглах хугацаа зэрэг мэдээлэл дээр үндэслэн багийн нутгаар тооцоолж гаргалаа.

Энэ хавар бэлчээрийн ургамал хугацаандаа цухуйн ургалтын байдал сайн, зуншлага сайтай байсан боловч долоодугаар сарын дунд арав хоногоос хур тунадас орохгүй байсаар хатаж гандан нутгийн 50-60 хувьд буюу баруун талаараа сайн, 40-50 хувьд буюу нутгийн зүүн болон өмнөд хэсгээрээ зуншлага муудаад байна.

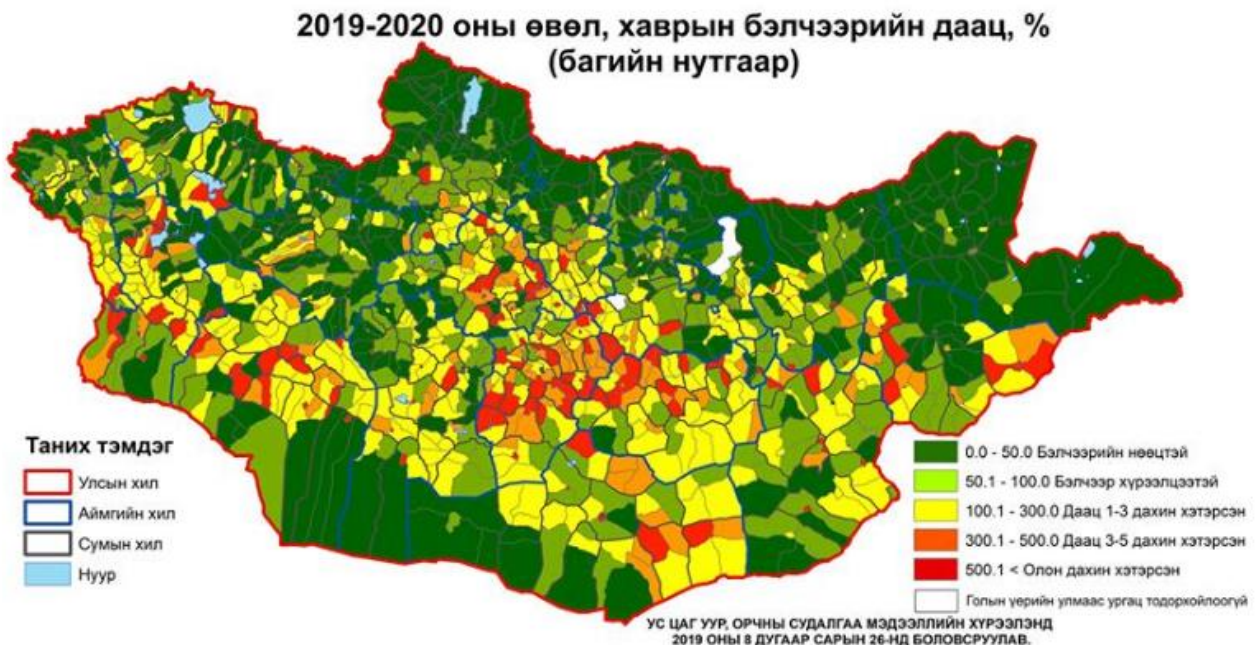
Бэлчээрийн даацыг тооцоолж гаргасан дүнгээс үзвэл нийт нутгийн:

15-20% нь 50 хүртэлх хувь (бэлчээрийн нөөцтэй)

15-20% нь 51-100 хувь (бэлчээр хүрэлцээтэй)

30-35% нь 101-300 хувь (даац 1-3 дахин хэтэрсэн)

15-20% нь 500 хувиас их (даац олон дахин хэтэрсэн) байна

Өөрөөр хэлбэл нийт нутгийн 50 гаруй хувьд нь өвөл-хаврын бэлчээрийн даац хүрэлцээтэй байхаар, харин 40 гаруй хувьд хэтэрч гарлаа.

Зуншлага сайн байсан ч зарим нутагт нэг наст болон хөл газрын ургамал түрж ургасан, ургамал тачир сийрэг байгаагаас нэгжийн ургац муу, зуншлага оройтсон газраар ургамлын бүтээмж гүйцээгүй байгаа нь даац хэтэрч гарах шалтгаан болсон.

Сумдын дүнгээр авч үзвэл Бэлчээрийн даац 3-5 дахин хэтэрч гарсан сумдад Цогт-Овоо сумын нийт нутаг, Баян-Овоо сумын Могой баг, Ханбогд сумын Баян баг, Цогтцэций сумын Сийрст, Номгон сумын Богт Эмгэн булаг баг орж байна. Харин Ханбогдын Гавилууд, Баян-Овоо сумын Налих, Мандал-Овоо сумын Өтгөн багийн нутагт бэлчээр олон дахин хэтэрч, Харин Сэврэй сумын Сэврэй, Хоолт, Бүйлсэн, Баяндалай

сумын Төхөм, Баян, Булган сумын Дэн, Ханхонгор сумын Мандах, Хүрмэн сумын Тулга, Номгон сумын Хармагтай, Цогтцэций сумын Цагаан-Овоо, Баян-Овоо сумын Хар заг, Ханбогд сумын Жавхлант, Номгон, Манлай сумын Далай, Жаргалант, Өгөөмөр багийн нутагт даац 1-3 дахин хэтэрч гарчээ.

Өвөл-хаврын бэлчээрийн даац ихээхэн хэтэрч гарсан сум багийн нутагт өвс хадлан бэлтгэх, нэмэгдэл тэжээл нөөцлөх, отор нүүдэл хийх, малын тоог бууруулах зэргээр эртнээс анхаарч, мал өвөлжилт хаваржилтанд одооноос эхлэн бэлтгэх нь зүйтэй.

**Материалыг
эмхэтгэсэн**

С.Цэвэлмаа
О.Чинбат
З.Төрболд

Эхийг бэлтгэсэн

С.Цэвэлмаа

Хянасан:

С.Бямбабаатар

**Үнэн зөв бүртгэл мэдээлэл
Үеийн үед түүх болж үлдэнэ
Үнэнд тулгуурласан бодлого
Үйлсийн тэнгэрт нар болж мандана**

Харилцах утас: 70533061, 70533439

E-mail хаяг umnugovi@nso.com
<http://umnugovi.nso.mn/>

2019 оны 09 сарын 13